

Het oude jaar gaat, het nieuwe brengt hoop.

Nieuwjaarswensen van Auguste Stracké in 1904.

Omer Vilain over de tijd van toen

Nieuwjaarswensen

Ieder jaar, wanneer december op haar einde loopt, spreekt men over niets anders dan de eindejaarsfeesten. Daar waar Kerstmis vroeger vooral een kerkelijk feest was, had men Nieuwjaar dat met allerlei vieringen en wensen gepaard ging. We hebben, zoals gewoonlijk, tussen prenten en prentkaarten, eens bekeken wat men vroeger zoal uitgaf.

Zo vonden we reeds een drukwerkje met een gedicht dat uitgedeeld werd door de lantaarnkuisers van Oostende, met wensen voor het jaar 1832. Het begon met „Vivat, duyst mael vivat, o brave Belgen borsten, ons Koning is erkend door 't vijftal groote vorsten...” België was nog maar één jaar onafhankelijk en men las het reeds op een nieuwjaarskaart in de hoop een goede nieuwjaarsgift te ontvangen.

Oostende beter dan Antwerpen

Uit 1858 vonden we een li-

tho terug. Deze werd door de gaz-licht-aanstekers uitgedeeld. Daarop stond een gedicht en zichtje van de Kapellebrug, met het Hazegras op de achtergrond, alsook een drietal lantaarnaanstekers met hun ladders.

Over de spoorweg werd gepubliceerd in 1838: „Met den ijzeren weg moet haest Oostende prijken en zal in handel vrij, voor Antwerp niet moeten wijken”.

Andere personen lieten ook nieuwjaarswensen drukken: de kelners van grote cafés, de stratenvegers, de straatanzangers,... Op deze manier hoopen zij wat drinkgeld in ontvangst te mogen nemen.

De middenstanders van vroeger, zoals de kruideniers, de slagérs en de bakkers, bedachten hun trouwe klanten met een nieuwjaarsgift.

Kinderen schreven niet alleen op school een zeer mooie nieuwjaarsbrief voor hun ouders, maar thuis schreven ze er

ook nog één voor hun grootouders en peters. Ze gingen die persoonlijk voorlezen en kregen daar de gebruikelijke nieuwjaarsgift. Ook ooms, tantes en geburen werden bezocht, steeds in de hoop een „nieuwjaar” te krijgen. Wie niet gaf, kreeg het volgend jaar geen bezoek meer!

August Stracké

Ook een gedrukte wens van de klerk van de Sint-Sebastiaansgilde en natuurlijk ook heel wat prentkaarten trof ik aan. Ik heb er twee uitgekozen, typisch voor hun periode. De eerste is een nieuwjaarskaart uit 1903, waar het oude jaar (1902) als een oude vrouw vertrekt en een jarig meisje schrijft dat ze de hoop brengt voor het nieuwe jaar. Een tweede kaart werd verstuurd door August Stracké, hotelier en eigenaar van een museum dat zijn naam droeg. De kaart laat het museum zien en is verstuurd voor 1905. We hebben zo een vijftal

kaarten van Stracké tussen 1905 en 1913 kunnen ontdekken.

Tot slot: bestaan er nog nieuwjaarsliederen? Vroeger alvast wel! Wie kent er nog het volgende sportlied:

't Was op 'n Nieuwjaarsavond,

de bakker sloeg zijn wijf

al met een hete pale

zo déerlijk op haar lijf.

En wat gaan we de bakker geven

al voor z'n nieuwejaar?

Een kindje in de wiege

met schoon gekruld haar.

En hoe gaan we het kindje heten?

Jan-Baptiste

Suiker in de kiste

Vlees in de pot

Jan-Baptiste is een grote zot!

Op wat dit liedje, zonder

kop nog staart, sloeg, hebben

we nooit kunnen achterhalen.

Aan al onze trouwe lezers,

hierbij een gelukkig nieuwjaar!

(Omer Vilain)